

תפ"ח 3767/03/15 - מדינת ישראל נגד מיכאל פרץ

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפ"ח 3767-03-15 מדינת ישראל נ' פרץ (עצור בפיקוח)
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט זלוצ'ובר
כבוד השופטת רז-לוי
כבוד השופט פרידלנדר
המאשימה:
נגד
מיכאל פרץ (עצור בפיקוח)
הנאשם:

החלטה

1. בפנינו בקשת הנאשם לקבוע, כי אין לחייב את הנאשם להשיב לאשמה וזאת בנוגע לחלק מהאישומים המפורטים בכתב האישום. לטענת באי כוח הנאשם אין הנאשם נדרש להשיב לאשמה בנוגע לעבירות הביטחוניות - סיוע לאויב במלחמה, עבירה לפי סעיף 99 לחוק העונשין התשל"ז-1977, מגע עם סוכן חוץ עבירה לפי סעיף 144 לחוק וקשירת קשר לסיוע לאויב במלחמתו בישראל - עבירה לפי סעיף 92 בצירוף סעיף 99 לחוק. עוד נטען כי בעניינים מסוימים הראיות מתבססות על הודאת הנאשם בלבד (סעיף 14 לאישום הראשון והאישום השני כולו), כך גם טענות נוספות הנוגעות לאישום השלישי ביחס לזהותו של סוחר עזתי נוסף (סעיפים 1-11 לאישום השלישי) וטענות נוספות הנוגעות לאישום זה (ראה סעיפים 28-30 לטיעוני הנאשם בכתב).

בנוסף, כפי שיפורט להלן, הועלו טענות הנוגעות לחלק מהעבירות בתחום המס (אישומים 10-12). לתמיכת טענותיהם הגישו ב"כ הנאשם טיעונים מפורטים בכתב וב"כ המאשימה הגישה תגובה מפורטת מטעמה בה עתרה לדחיית הבקשה. לאחר שבחנו את טענות הצדדים קיימנו השלמת טיעונים בעל פה באשר לטענות הנוגעות לעבירות המס/עבירות כלכליות ובהמשך אף הגישו הצדדים טיעונים נוספים בכתב.

2. המחלוקת בין הצדדים עתה בנוגע לעבירות המס/ העבירות הכלכליות הצטמצמה מאד ונותרה לשלב הזה רק בנוגע למה שיפורט להלן ביחס לאישום 11.

3. בהסכמת הצדדים, בנוגע לאישום 10, אנו מזכים את הנאשם בכל הנוגע לחלק של ניהול ספרים בסטיה מהותית מההוראות- עבירה לפי סעיף 117(א)(7) - לחוק המע"מ. יובהר כי הנאשם לא זוכה מעבירה של אי ניהול פנקסי חשבונות או בנוגע לניהול ספרים בסטיה מהוראות עפ"י סעיף 216(5) לפקודת מס ההכנסה, התשכ"ג-1963.

העובדות בקליפת אגוז

4. נגד הנאשם הוגש כתב אישום ארוך ומורכב המשתרע על פני 25 עמודים ובו 12 אישומים.

5. הנאשם תושב מושב מבטחים שבעוטף עזה אשר, עסק במועדים הרלוונטיים (זאת על פי כתב האישום) במסחר אריזה ושינוע סחורות לרצועת עזה. על פי פניות מסוחרים עזתיים להעביר סחורות מישראל לרצועה ארגן הנאשם הובלת סחורות בתוך ישראל למחסניו במושב מבטחים, שם פרק את הסחורה, העמיסה על משטחים במשאיות שבבעלותו ובבעלות אחרים, ודאג להובילה למעבר כרם שלום על מנת שתכנס לרצועה. לעיתים אחסן הנאשם את הסחורה במחסניו עד ההובלה למעבר כרם שלום.

על פי כתב האישום חלק מהסחורה שהועמסה הועברה שלא על פי אישורים כנדרש, כאשר הסחורה כללה סחורה אשר להעברתה נדרש תיאום בלבד, וסחורה מפוקחת שלגביה נדרש היתר מפורש- סחורה דו שימושית.

6. בקשר לאישומים 1-5 הואשם הנאשם בכך שסחר עם סוחר עזתי בשם אוסמה זוערוב, הגם שלפי כתב האישום החל מחודש ינואר 2014 עלה שמו של אוסמה כמי שמספק סחורות לארגון החמאס ושירות הביטחון הכללי הורה למנוע הכנסת סחורה מעזה, אשר התברר במישרין או בעקיפין שהיא קשורה אליו.

על פי הנטען בכתב האישום, אוסמה קשר קשר עם אחרים להמשיך ולסחור דרך ישראל, תוך הסוואת העובדה שהוא עומד מאחורי הזמנת הסחורות ואף הקים לצורך כך את חברת ג'אסר אל מוסתקבל על שם אחיו נאג'י זוערוב, חברה אשר נוהלה כביכול על ידי האח, כאשר בפועל אוסמה המשיך לנהלה.

הנאשם על פי הנטען, המשיך לסחור עם אוסמה זוערוב, דרך החברה הנ"ל ודרך אחרים שבאמצעותם ניסה אוסמה להסוות את העובדה שהוא עומד מאחורי הדברים, וזאת למרות שהוא ידע שהסחורה מיועדת לאוסמה וכי הוא סוחר עם החמאס והסחורה מועברת לארגוני טרור. הנאשם אף הוזהר בעניין זה על ידי מספר גורמים.

במסגרת האישומים נטען, כי בדרך זו הנאשם העביר לאוסמה או למי מטעמו סחורה אשר נמכרה לפעילי חמאס ובכלל זה לוחות ברזל וצינורות בקוטר צול/ צול וחצי (אישום מס' 1); זוויות מגולוונות של 6 מטר ו 160 טון של עמודי גדר (אישום מס' 2); משטחי פח במשקל רב (אישום 3) ברזל מבוקע (אישום רביעי); משטחי פח שהוסלקו בין המעליות (אישום מס' 5).

עוד הואשם הנאשם בכך כי קיבל תשלום במזומן מסוחר מעזה בשם אכרם יאסין, אשר עמו היו לנאשם קשרים עסקיים בתחום שינוע סחורה מישראל לרצועת עזה ואחסנתה עד לשינוע. בנוסף הנאשם השכיר לאכרם מחסן בנחלתו במבטחים תמורת 10,000 ₪ לחודש. עוד הואשם הנאשם בכך שלאחר שאחסן עבור אכרם במחסנו סחורה, שאכרם מסר לו כי יש בה פרופיל אשר אסור בהכנסה לרצועת עזה ללא היתר, כאשר הנאשם אמר לאכרם שידאג לכך שהסחורה תסודר באופן בו יוכלו להערים על הבדקים במעבר כרם שלום שלא יבחינו שמדובר בסחורה שונה הדורשת היתר, אכרם הסכים ובכך קשר קשר עמו ועם אחר נוסף להעביר ציוד אסור במרמה לרצועת עזה והנאשם אף סידר את הפרופילים של האלומיניום באופן האמור, אך בסופו של דבר האמור התגלה במעבר כרם שלום (אישום שישי).

באישום השביעי מואשם הנאשם בעבירות דומות כאשר אלו קשורות לגנרטור וחלקי גנרטור שהיו מאוחסנים במחסן של הנאשם לבקשת אכרם וכללו סחורות אסורות בהכנסה ללא היתר, כאשר הנאשם יחד עם אחרים, למרות שידע על כך, העמיס את הסחורה על משאית וניסו להעבירה במחסום.

עוד מואשם הנאשם באישום השמיני בכך שסייע לאכרם להכניס לתוך משלוח של מכונות קפה, שתואמה הכנסתו, סחורה נוספת של מכונות קפה שלא תואמה הכנסתה לרצועה למרות שידע שמדובר בסחורה ללא

תיאום ובכך קשר קשר לקבל דבר במרמה וניסה לעשות זאת, שכן הסחורה נעצרה במעבר הגבול.

עוד מואשם הנאשם באישומים כלכליים הנוגעים למעשים אלו- הלבנת הון, בשל עבירות המקור (אישום 9) ועבירות מס- מע"מ ומס הכנסה (אישומים 10-11) וכן אישום שעניינו הונאת נושים, פשיטת רגל והלבנת הון המתייחס לכך שהנאשם על פי הנטען היה פושט רגל ולא דיווח על הכנסותיו בחברה שבה ניהל את עסקיו, על שם אביו ואף הבריו נכסים- משאיות, כדי להונות את נושיו.

המסגרת הנורמטיבית

7. סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי "נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם- בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו- לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בעניין".

8. פסק הדין המנחה בנוגע לטענה כי אין להשיב לאשמה הוא ע"פ 732/76 מ"י נ' כחלון, פ"ד לב(1) 170 (להלן: "**פס"ד כחלון**"), שם קבע כב' השופט שמגר (כתוארו אז) כי:

"בית-המשפט לא יטה אוזן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום. ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא כדברי בית-המשפט העליון ב-ע"פ 28/49 הנ"ל (היועמ"ש נ' חסין אסעד חמדאן, פ"ב ב(1) 837 - א.ש.) ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם. לעניין משקלן של הראיות ובחינת אמינותן מן הראוי להוסיף, למען שלמות התמונה, כי ייתכנו נסיבות קיצוניות שבהן תעלה שאלה זו כבר בשלב הדיוני האמור ... אך מובן הוא כי נסיבות מן הסוג השני, שבהן ייזקק בית-המשפט בשלב של תום פרשת- התביעה לעניין האמינות, הן חריגות ומכאן גם שההזדמנויות אשר בהן ייעשה יישום מעשי של כלל הפרקטיקה הזו, יהיו נדירות.

אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום ... (שם, בעמ' 179-180, וראו גם ע"פ 405/80 מ"י נ' שדמי, פ"ד לה(2) 757; ע"פ 638/85 מ"י נ' בוטרוס, פ"ד מ(2) 658).

עולה אפוא כי די בראיות בסיסיות, אף אם דלות, להוכחת יסודות העבירה, וכי המדובר ב"ראיות ראשוניות" ראה קדמי" על סדר הדין בפלילים, חלק שני, מהדורה מעודכנת (עמ' 1445-1447).

9. בענייננו טענות הנאשם בנוגע לעבירות הביטחוניות מבוססות על כמה אדנים:

ראשית נטען כי לא הוכח כי אוסמה זערוב סחר עם החמאס וכי הראיות בעניין זה הינן לכל היותר עדויות מפי השמועה המבוססות על דברי אחיו נאג'י אשר הוכרז כעד עוין. מכאן לא הוכחה העבירה של מגע עם סוכן חוץ, שכן לא הובאו ראיות לכך שאותו אוסמה הינו סוכן חוץ. הוטעם, כי לא הובאה כל ראיה הקושרת בין

הנאשם למכירת לוחות ברזל לחמאס, וכי לכל היותר הדבר מבוסס על עדות שמיעה מפי האח נאג'י, אשר אין לה כל משקל.

עוד נטען כי הזכ"דים מחקירות השב"כ אינם בגדר אמרת חוץ של עד ועל כן לא ניתן להסתמך עליהם ומכאן אין המדינה יכולה לבסס את ראיותיה על הזכ"דים מחקירת השב"כ של נאג'י ועל כן עדותו של נאג'י אינה מעלה ואינה מורידה ואין בה כדי לבסס את הנטען.

מכאן שהתביעה לא הביאה כל ראיה ישירה וקבילה לכך שאוסמה מוכר סחורה לחמאס.

שנית נטען שלא הוכח כי הנאשם ידע כי אוסמה מנוע מלסחור עם ישראל בשל העובדה שהוא מוכר סחורה לחמאס, ובכל מקרה הנאשם לא הוזהר כנטען בעניין זה, אלא לכל היותר הדבר נאמר לו באופן אגבי.

לא מצאנו לקבל טענות אלו. באשר לטענה כי לא הוכח שאוסמה זוערוב סחר עם החמאס, הרי בחומר הראיות מצויות ראיות המוכיחות, למצער, באופן המחייב את הנאשם להשיב לאשמה, כי אוסמה סחר עם החמאס. האמור מוכח הן בהודאותיו של הנאשם והן בזכ"די החקירה ובאמרותיו של אחיו של אוסמה - נאג'י, אשר מציין במפורש, מידיעתו, כי אוסמה סחר עם החמאס.

10. כך הנאשם מודה בחקירותיו כמתועד בזכ"די החקירה בשב"כ, כי הוא ידע שהסחורה של אוסמה מגיעה לפעילי טרור, וכי לאחר שברזל בכמות גדולה שהיה מיועד להגיע מישראל לאוסמה נתפס והוחרם, נודע לנאשם כי אוסמה מוכר את הסחורה שמועברת אליו לפעילי טרור והיא הייתה מיועדת להם (ראה בעניין זה ההפניות הנוספות של ב"כ המדינה בתגובתה (בעמ' 4 ו 5)).

עולה אפוא, כי הנאשם עצמו מעיד כי ידע באופן ברור, מגורמים שונים, כי אוסמה מוכר סחורה לפעילי טרור ולחמאס.

11. ואם בכך לא סגי, הרי בפנינו זכ"די החקירה וכן אמרותיו במשטרה של האח נאג'י זוערוב, אשר אכן הוכרז כעד עוין, אך ודאי שאין זה השלב להכריע האם להעדיף את עדותו בבית המשפט או את אמרות החוץ שלו, ובשלב זה אלו הן ראיות לכאורה המונחות בפנינו.

בחינת אמרותיו של נאג'י מלמדת, כי לכאורה אין הן בבחינת עדות שמיעה - ביחס לשאלה האם הוכח כי אוסמה סחר עם החמאס. על כן יש לדחות טענת ב"כ הנאשם בעניין זה.

יש לזכור כי נאג'י על פי הודאתו, הוא שסייע לאחיו בכך שפתח חברה חדשה שנרשמה על שמו, וזאת לאחר שנאסר על אחיו אוסמה לקבל סחורה מישראל, בשל מידע שהוא סוחר עם החמאס. כאשר על פי עדות נאג'י עצמו, אחיו אוסמה המשיך לסחור עם ישראל ועם הנאשם באמצעות החברה החדשה - גאסר אלמוסתקבל.

מקרא אמרותיו של נאג'י מלמד כי זה העיד באופן ברור ומפורש, כי הוא יודע שאוסמה סוחר עם החמאס.

כך לדוגמה בזכ"ד החקירה מיום 9.2.15 מספר נאג'י כי החברה החדשה, גאסר אל מוסתקבל הוקמה על ידי אוסמה לאחר שנמנע על ידי הרשויות הישראליות מלסחור עם ישראל וכי נאג'י העומד בראש החברה משמש ככיסוי להמשך פעילותו של אוסמה (ראה סעיף 16 לזכ"ד).

באותו זכ"ד נאג'י מודה: "כי חלק מהסחורה שלהם נמכרת לחמאס, ביניהם מוצבי חמאס, מתקני חמאס ופעילי חמאס." (ראה סעיף 18 לזכ"ד) וכי הוא אף מכר בחנותו סחורה לנציגים מאגודת אל צלאח השייכת לחמאס.

ודוק, ב"כ הנאשם התרכזו בטיעוניהם במקרים ספציפיים אותם מתאר נאג'י בהם נמכרה סחורה לחמאס, והנהגה אשר הוביל את הסחורה אף ציין בפניו כי הסחורה הורדה במוצב של החמאס, כאשר נטען כי המדובר בעדויות שמיעה (שכן נאג'י לא נכח באותו מעמד). אלא שהאמור, אף אם נקבלו, אין בו כדי לבסס את טענת הנאשם. שכן נאג'י העיד במפורש בזכ"דים ובאמרותיו במשטרה, כי הוא יודע שאוסמה סחר עם החמאס וכי החברה מכרה לחמאס; העיד על הקשר ההדוק והיומיומי בקשר לקבלת סחורות מישראל, בין הנאשם לבין אוסמה ועל כך שגם לו היה קשר עם הנאשם. על כן אף בלא שנתייחס לעדותו ביחס למקרים בו ספרו לו הנהגים על כך שהסחורה הורדה במוצבי החמאס, הרי די בדבריו על ידיעתו הוא כדי לחייב את הנאשם להשיב לאשמה בעניין זה.

טענה נוספת בפי הנאשם בעניין זה, לפיה לא ניתן להסתמך על הזכ"דים מחקירת העד בשב"כ שכן אין המדובר באמרת חוץ של עד בהתאם לסעיף 10(א) לפקודת הראיות בשים לב לכך שאין המדובר באמרה בכתב של הנחקר, אלא בזכ"ד בכתב של החוקר בו הוא רושם את תמצית הדברים בלבד ולכן אינו עולה כדי אמרה בכתב.

טענה זו יש לדחות. שכן זכ"ד המתעד את חקירת עד על ידי חוקר השב"כ ממלא את דרישות החוק בדבר אמרת חוץ של עד בכתב, יתרה מכך, בתי המשפט קבלו לא אחת, זכ"דים שנערכו על ידי המשטרה או גופים נוספים המתעדים אמרת חוץ של עד, ואין כל הבדל בעניין זה בין זכ"ד מחקירת השב"כ לבין זכ"דים שונים הנערכים כעניין של יום ביומו, על ידי רשויות החקירה השונות, המתעדים אמרות של עדים אשר לא נאמרו במסגרת חקירה מסודרת או מוקלטת. ראה בשאלה מה היא אימרה לצורך סעיף 10א לפקודת הראיות, י. קדמי, **על הראיות**, חלק ראשון, 2009, בעמ' 358 ואילך.

ברי כי ביחס למשקלו של אותו זכ"ד והשאלה עד כמה הוא משקף במדויק את הנאמר על ידי העד, על בית המשפט להכריע, בהכרעת הדין, באופן פרטני לנסיבות אותו עניין, בשים לב לראיות שיובאו בפניו.

נוכח האמור, יש לדחות את טענת הנאשם, כי לא הוכח לכאורה על פי הראיות כי אוסמה מכר לחמאס, קל וחומר כאשר בשלב זה נדרשות ראיות ראשוניות בלבד כדי לחייב את הנאשם להשיב לאשמה.

באשר לטענה השנייה הנוגעת לכך שלא הוכחה ידיעתו של הנאשם ביחס למיוחס לאוסמה, היינו ביחס לכך שאוסמה מנוע מלסחור עם ישראל בשל כך שהוא סוחר עם החמאס, הרי אף טענה זו יש לדחות בשלב זה.

הטענה מבוססת על כך שהנאשם לא "הוזהר" על כך שאין לסחור עם אוסמה וכי אם הדבר נאמר לו היה זה באופן אגבי. אלא מאי, שאין כל דרישה בדין, כי לשם ביסוס העבירה של מגע עם סוכן חוץ, יש צורך שהנאשם "יוזהר" כי המדובר בסוכן חוץ.

ב"כ הנאשם טוענים מחד גיסא (בסעיף 17 לטיעוניהם) כי נדבך מרכזי בטענות המאשימה הינו כי הנאשם ידע שאוסמה מנוע מלסחור עם ישראל בשל העובדה שהוא מוכר סחורה לחמאס, ומאידך גיסא, בהמשך אותו טיעון, הם יוצאים חוצץ נגד כך שלא מדובר באזהרה מפורשת שהוזהר הנאשם בעניין זה, אלא שהיה מדובר, לדוגמא, בשיחת חולין סתמית בה השוטר מוטי עשור הזהיר את הנאשם מלסחור עם אוסמה.

אין כל רבותא לכך שידיעת הנאשם ביחס לכך שאוסמה סוחר עם החמאס וכי על כן נאסר לסחור עמו על ידי שירותי הביטחון הכללי, מקורה בשיחה עם השוטר עשור ואין חשיבות לשאלה אם המדובר בשיחה "קשה", או בשיחת חולין.

העיקר הוא בכך שהן על פי הודאת הנאשם עצמו והן על פי עדויות עדים אחרים, כמו השוטר מוטי עשור ומנהל המעבר בכרם שלום - עמי שקד, נאמר לנאשם באופן ברור כי נאסר לסחור עם אוסמה וזוהי ההוראה של השב"כ, וכי הסיבה לכך שהינה שאוסמה סוחר עם החמאס.

12. נוכח האמור ובשים לב להלכות כי בשלב זה די בראיות בסיסיות, אף אם דלות, להוכחת יסודות העבירה, וכי המדובר ב"ראיות ראשוניות, הרי יש מקום לדחות טענות הנאשם שאין עליו להשיב לאשמה ביחס לעבירות הביטחוניות המיוחסות לו.

אישום 11 - עבירות מס

18 החשבוניות שהוצאו על פי פרשיית אכרם יאסין

לטענת ב"כ המאשימה, הנאשם סיפק ליאסין שירותי הובלת מכולות, פריקת מכולות והעמסת סחורות ומשטחים. תמורות שירותים אלה, שילם יאסין לנאשם סך של לא פחות מ- 170,000 ₪ בחודש.

הנאשם הוציא 18 חשבוניות אוטונומיה כוזבות בתיאור הצדדים לעסקה (הנאשם הוציא את החשבוניות לעוסקים שהעסקאות המפורטות לא בוצעו מולם) ובסכומן של העסקאות (הנאשם הוציא את החשבוניות בסכומים מופחתיים מהיקפי העסקאות האמיתיות שבוצעו בין הנאשם ובין יאסין).

היקף העסקאות שהנאשם ביצע בפועל מול אכרם יאסין בתקופה שבין חודש יוני 2012 ועד לחודש יוני 2014 הוא לפחות 4,250,000, כאשר היקף העסקאות שדווח על ידו ב-18 חשבוניות האוטונומיה הוא 1,264,273.

לטענת ב"כ המאשימה, הנאשם הוציא חשבוניות פיקטיביות בכוונה ובמטרה להתחמק או להשתמט מתשלומי מיסים בגין עסקאות בסך כולל של 2,985,727 ש"ח והמע"מ הגלום בהן על סך 442,429 ₪.

ב"כ הנאשם טען, כי המאשימה טענה 2 טענות לעניין 18 החשבוניות הנדונות:

א. זהותו של מי שרשום על החשבוניות אינה אכרם יאסין עצמו אלא לקוח שלו ששמו נמסר לנאשם מפי רואה החשבון של אכרם יאסין.

ב. סך כל סכומן של החשבוניות אינו משקף הכנסה של 170,000 ₪ לחודש.

לגבי הטענה הראשונה, טען ב"כ הנאשם, כי לעניין זהותו של מי שרשום על גבי החשבונית אין נפקות ליכולתו של הנאשם להתחמק מתשלום מס. חשבונית מדווחת שהמס הרשום בה משולם היא חשבונית שלא הביאה להתחמקות.

לגבי הטענה השניה, טען ב"כ הנאשם, כי לא היתה כל טענה לפיה מידי חודש בחודשו אכן היה תשלום אחד שסכומו ₪ 170,000. הטענה היתה, שהיו תשלומים שונים, בסכומים שונים, שסכומם המצטבר מגיע לכדי סך של ₪ 170,000 בחודש. עוסק הנותן שירותים חייב להוציא חשבונית לפי הסכום ששולם לו בפועל. אם למשל קיבל עוסק מסוים סך של 50,000 ₪ ולאחר שבועיים סך נוסף של 120,000 ₪ אזי אותו עוסק צריך להוציא חשבונית נפרדת עבור כל סכום שקיבל בפועל.

בהתאם לכך לטענת הסנגור, אין כל ראייה לכך שהחשבוניות המפורטות בכתב האישום אינן נכונות. לכל היותר ניתן לטעון כי חסרות חשבוניות נוספות, שהיו צריכות לצאת בגין תשלומים נוספים, אם אכן יקבע כי בסך הכל שולמו על ידי אכרם יאסין סכומים גבוהים מסך כל אלה הרשומים בחשבוניות. על המאשימה היה להביא ראיות לכך שבכל 18 הפעמים בהן הוצאו 18 החשבוניות הללו, היה סכום ששולם בפועל באותו מועד, שהוא שונה מהסכום הנקוב בחשבוניות.

סיוע לאחר להתחמק מתשלום מס

ב"כ המאשימה טענה, כי הנאשם הוציא 49 חשבוניות אוטונומיה פיקטיביות במטרה לסייע לאחרים (אכרם יאסין, אכרם מוסא) להתחמק או להשתמט מתשלום מיסים.

לטענת ב"כ הנאשם, כל החשבוניות הנדונות הן חשבוניות התחשבות- משמע, חשבוניות המוצאות לעוסקים הרשומים ברשות הפלסטינית, אשר רק הם יכולים לעשות בהן שימוש.

לטענת ב"כ הנאשם, חוק מע"מ אינו חל על עוסקים הרשומים ברשות הפלסטינית. ב"כ הנאשם הפנה להגדרת "אזרח ישראלי" שבסעיף 1א(ב) לחוק מע"מ, שעניינו תחולת הוראות החוק באזור וכן סעיף 2(ג) להגדרת "תושב ישראל" שבאותו סעיף. עוסקים אלה, הרשומים ברשות הפלסטינית על פי הדין המקביל החל שם, אינם חייבים ב"מס", כהגדרתו של המונח מס בחוק מס ערך מוסף. לפיכך, הם אינם יכולים להתחמק מתשלום "מס" כהגדרתו בחוק מע"מ. לכן לא הוכח כי הוצאת 49 החשבוניות נשוא אישום 11 היא פעולה שיש בה כדי להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו ומכאן המאשימה לא הוכיחה כי מתקיימת עבירה לפי סעיף 117 (ב1) לחוק מע"מ ועל כן הנאשם אינו נדרש להשיב לאשמה.

ב"כ המאשימה השיבה לטענות ב"כ הנאשם וטענה, כי סעיף 1א לחוק מע"מ קובע במפורש תחולה מיוחדת על עסקאות הנעשות עם תושבי עזה ומבחין אותן מעסקאות הנעשות עם תושבי חוץ. כמו כן, סעיף 38 (ג) לחוק המע"מ מתייחס לזכות של עוסק ישראלי לנכות מהמס שהוא חייב בו את המס הכלול בחשבונית מס שהוצאה לו כדין בידי עוסק הרשום באזור או בשטחי עזה ויריחו. סעיף 47 לחוק המע"מ מתייחס לזכות של עוסק ישראלי להוציא חשבונית מס לעוסק הרשום בשטחי הרשות הפלסטינית וקובע בסעיף 47(ב)(2) את הפרטים שיש לכלול בחשבונית מס מהסוג הזה, כמו כן מבהיר הסעיף שעוסק ישראלי רשאי להוציא חשבונית מס התחשבות אך ורק לעוסק, מוסד כספי או מלכ"ר הרשומים ברשות הפלסטינית.

מן האמור עולה, לטענת ב"כ המאשימה, שחשבונית מס התחשבות יוצאת למטרת ניכוי מס ברשות הפלסטינית, בדיוק

באופן שבו חשבונית מס התחשבות, אשר מוציא עוסק ברשות הפלסטינית לעוסק ישראלי, יוצאת למטרות ניכוי מס.

ב"כ המאשימה ציינה, כי העבירה המנויה בסעיף 117(ב1) לחוק המע"מ הינה עבירה התנהגותית ולא תוצאתית ודי בהוכחה כי החשבוניות הוצאו על ידי הנאשמים שלא כנגד ביצוע עסקאות בפועל, ואין צורך להוכיח כי במבחן התוצאה, מקבלי החשבוניות- הלקוחות כללו אותן בספריהם כדי להשתמט מתשלום מס.

כמו כן טענה ב"כ המאשימה, כי לשון סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, **"מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו"**, היא הנותנת שיש לפרשו באופן מרחיב לפיו אין עסקינן בתשלום מס המחויב על פי חוק מע"מ, אלא כל תשלום מס שאותו אדם חייב בו.

לטענת ב"כ המאשימה, פרשנות מצמצמת של החוק, לפיה חוק מע"מ אינו חל על עוסקים הרשומים ברשות הפלסטינית ולפיכך לא ניתן להחיל את הוראות סעיף 117(ב1) לחוק על התנהלותו של הנאשם אינה תואמת את הוראות החוק ותוביל למסקנה בלתי מתקבלת על הדעת, לפיה, אין ולא יכול להתקיים כל פיקוח על התנהלות המלווה במעשי מרמה של עוסק ישראלי, מול עוסק הרשום ברשות הפלסטינית.

ב"כ המאשימה הציגה את הרקע להתקשרות הכלכלית בין ישראל לרשות הפלסטינית. לטענתה, על פי ההסכמים בין ישראל לרשות הפלסטינית, מנוהלות שתי רשויות מס נפרדות. בהתאם לכך העוסקים והמלכ"רים הישראלים רשומים בישראל ואילו הפלסטינים רשומים באזוריהם. הגבייה הינה עצמאית בכל צד. כל עוסק הרשום בישראל יגיש את הדו"ח התקופתי, בו עליו לכלול את כל העסקאות שנעשו הן עם גופים ישראלים והן עם גופים הרשומים ברשות הפלסטינית, כאשר ישנם נהלים ייחודיים לעסקאות אלה. מטרת הנהלים הללו היא לאפשר לעוסקים הרשומים בישראל לנכות מס תשומות על סמך חשבוניות מס המוצאות על ידי עוסקים הרשומים ברשות הפלסטינית ולהיפך. כמו כן, מטרה נוספת היא לקיים את ההתחשבות הכספית בין ישראל לרשות הפלסטינית כפי שנקבע בהסכמים.

עוסק בישראל המבקש לנכות מס תשומות בגין עסקה שנערכה עם עוסק הרשום ברשות הפלסטינית, יקפיד לבקש ממנו חשבונית מס מיוחדת (שמודפסת על פי הנהלים הקבועים). רק חשבונית כזו ולא חשבונית רגילה, תשמש אסמכתא לניכוי מס תשומות.

כמו כן, על פי ההסדרים הקיימים בין ישראל לרשות, מתבצעת התחשבות לפיה ישראל משיבה לרשות את המע"מ שמשלמים תושביה לעוסקים ישראלים. מכאן כי גובה תשלום המס שיועבר על ידי מדינת ישראל לרשות, הינו תוצר ישיר של ההתחשבות הנערכת בין הצד הישראלי לצד הפלסטיני. התחשבות אמת בין הצדדים מחייבת ניהול ספרים כדין וביניהן הוצאת חשבוניות מס המשקפות עסקאות אמיתיות הן בצד הישראלי והן בצד הפלסטיני.

בהתאם לאמור, טענה ב"כ המאשימה כי פרשנות מצמצמת של סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, מסכלת את האפשרות לגבות מס אמת בעסקאות שמבצעים עוסקים ישראלים מול עוסקים פלסטינים, מס אשר מועבר בסופו של דבר לידי הרשות באמצעות מדינת ישראל.

ב"כ הנאשם השיב לטענות המאשימה וטען, כי סעיף 1 לחוק מע"מ מגדיר מהו "המס" בחוק זה ולכן בכל מקום שבו נזכר המונח "מס", המשמעות היא אך ורק לפי ההגדרה בסעיף 1. משמע, המדובר בהכרח במס המחויב על פי חוק מע"מ.

בהתאם לאמור, סעיף 117 (ב1) אינו חל על מיסים המוטלים על ידי רשויות שאינן ישראל, מכח חוקים אחרים שלא

נחקקו על ידי הרשות המחוקקת הישראלית. ב"כ הנאשם אף התייחס לסעיף 34כ"א לחוק העונשין, לפיו כאשר ישנם מספר פירושים סבירים לחוק, יוכרע העניין לפי הפירוש המקל ביותר עם הנאשם.

ב"כ הנאשם אף טען, כי ההסכמים בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית חסרי כל ערך לענייננו היות ומה שרלוונטי הם העניינים שהוסדרו בחקיקה. מבחינה כלכלית מהותם ותכליתם של ההסכמים הן כי כל המס על הערך המוסף שיוצרת החברה ה"פלסטינית" בפעילותה העסקית, הוא מס המגיע לרשות הפלסטינית וישמש אותה לצרכיה ומנגד כל המס על הערך המוסף שיוצרת החברה הישראלית בפעילותה העסקית, הוא מס המגיע לרשות הישראלית וישמש אותה לצרכיה. והכל לכאורה בתוך אותה טריטוריה.

מטעם זה, אין רואים במשלוח טובין אל שטחי הרשות משום "יצוא", משום שאין אנו מסכימים שקיימת מדינה שאליה יצאו הטובין. אם היה מדובר ביצוא - היה המס המוטל של היצוא "מס בשיעור אפס". אלא שבהיעדר גבולות, הוסכם שבמקום מס "אפס", יגבה מס מלא, אשר יועבר במלואו אל הרשות הפלסטינית, באופן שהמשמעות הכלכלית שלו מבחינת אוצר המדינה, גם היא "אפס".

בהתאם לאמור, סעיף 38 לחוק מע"מ, החל על עוסקים ישראלים, כולל רק התייחסות לחשבונית P (שהוצאה לו על ידי עוסק פלסטיני) ואין לעוסק הישראלי כל אפשרות לנכות מהמס שהוא חייב בו, את המס הכלול בחשבונית התחשבות I. משמע, אין "אחר" כלשהו שיכול להשתמט מתשלום המס שהוא חייב בו, לפי חוק מע"מ, באמצעות חשבונית התחשבות I.

דין

1. לצורך השלב של המשפט בו אנו מצויים עתה, יש לדחות את טענת ההגנה, הנוגעת לרישום לא נכון של הסכומים בחשבוניות - 18 החשבוניות שהוצאו על פי פרשיית אכרם יאסין.

לכאורה יש בסיס לכך, שבוצעו מידי חודש עסקאות בין הנאשם לאכרם יאסין בהיקף של כ - 170,000 ₪ ועסקאות אלה לא באו לידי ביטוי מלא בסכום הרשום בחשבוניות. בסיטואציה העולה לכאורה מכתב האישום והראיות, בשלב של המשפט בו אנו מצויים לא ניתן להסתפק בטענת הסנגור, שאם שולמו ע"י אכרם יאסין סכומים גדולים מהמפורט בחשבוניות - הרי לכל היותר ניתן לקבוע שחסרות חשבוניות שהיו צריכות לצאת בגין התשלומים שמעבר לרשום בחשבוניות שהוצאו, אך אין לקבוע שהחשבוניות שהוצאו לא נכונות. בשלב זה על הנאשם לתת הסבר לאמור ולכך שלכאורה, הוצאו חשבוניות לא בסכום הנכון.

הובאו ראיות לכאורה לכך שהשמות שנרשמו בחשבוניות אינם שמות של אנשים שהיו צד לעסקה.. נראה שדי בכך, בשלב הנוכחי, שלכאורה מדובר בחשבוניות שלא משקפות, כנדרש, את הצד הנכון לעסקה וגם לא את הסכום הנכון בעסקה- משמע למצער חשבוניות זרות, ועל הנאשם לתת הסברים לאמור; וכי לא זה השלב לדקדק בשאלה של ההשפעה האפשרית של רישום שמות כאמור בחשבונית על חביונות במס.

2. באשר לטענה הנוגעת לתחולת סעיף 117 (ב1)- כאמור ההגנה טוענת, שיש לקבוע כבר בשלב הזה, כי לא חל במקרה זה סעיף 117(ב1) לחוק המע"מ, שכן העוסקים בעזה אינם חייבים במע"מ עפ"י החוק הישראלי ולכן גם לא יכולים להשתמט מתשלומם באמצעות החשבוניות בהן מדובר באישום 11 והנאשם לא יכול לסייע וגם לא סייע בהשתמטות ממס כאמור.

ההגנה מבקשת לאמץ במקרה זה פרשנות מצמצמת, שכן במשפט פלילי עסקינן ומס בחוק המע"מ, לטענתה, הוא רק מס כהגדרתו בסעיף 1 לחוק ובוודאי שאין מדובר במס המוטל על ידי רשויות שאין בישראל מכח חוקים שאינם ישראלים.

ראשית יש לציין, כי לגבי כל החשבוניות שביחס אליהן נטענת הטענה, הנאשם מואשם בעבירות נוספות הנוגעות לאותן עובדות. לכן ההכרעה עתה בטענה אינה הכרחית שכן ממילא יהיה עליו להשיב בנוגע לעובדות הרלוונטיות. מסיבה זו בלבד יש לדחות עתה את הטענה.

שנית, נראה, שלצורך השלב בו אנו מצויים, לא שוכנענו שטענת הנאשם בדבר אי תחולתו של סעיף זה לחוק המע"מ מצדיקה קבלת עתירתו לקבוע כי אין על הנאשם להשיב לאשמה בעניין זה.

ב"כ הנאשם מציין כי המדובר בשאלה של פרשנות חוק אך לא הובא על ידו כל פסק דין לתמיכת טענתו בדבר הפרשנות שהציע.

מנגד גם טענות המדינה, בדבר הפרשנות התכליתית שיש לנקוט בה לאור חוק המע"מ שתכליתו היא גביית המס הנכון ומניעת פגיעה באוצר המדינה, הינן טענות משמעותיות. כך גם לגבי טענותיה, כי ההסדר המשפטי הקיים, כפי שפורט בטעונו המאשימה, [וראה בנוגע לפירוט והסבר להסדר ולהסכם פריז ולהתחשבות עם רצועת עזה בנוגע לחשבוניות P וחשבוניות I, ע"א 8549/03 סופר דרינק בע"מ נגד מדינת ישראל, (פורסם בנבו) (23.5.2006)], יוצר לכאורה מצב לפיו בסופו של יום, גם אם לאחר תהליך מיוחד בנוגע לכך, לחשבונית מסוג I היוצאת ע"ש תושב עזה שאינו צד לעסקה, יש לכאורה פוטנציאל להתחמקות של תושב עזה מתשלום מע"מ שם, כשבהתחשבות של הרשות בעזה עם הרשויות בישראל, בשל התוצאה תהיה פגיעה באוצר מדינת ישראל.

נראה לנו, בדגש על כך שמדובר בחשבוניות אשר לגבי העובדות הנוגעות אליהן מואשם הנאשם בעבירות נוספות שאין חולק שעליו להשיב על האשמה בנוגע להן, הרי נכון שבשלב זה תדחה הטענה של ההגנה והנאשם יתן את הסבריו, אם ירצה בכך, בנוגע לכל השאלות המתעוררת ביחס לחשבוניות אלו, ובין היתר לשאלה, מדוע ולשם מה הוציא חשבוניות לא על שם הצד הנכון לעסקה.

כפי שכבר נקבע בישיבה הקודמת ובהחלטת האב"ד מהיום, ראיות ההגנה תשמענה ביום 21/3/16 בשעה 10:00.

יש לשלוח לאלתר עותק לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ז' אדר ב' תשע"ו, 17 מרץ 2016, בהעדר הצדדים.

שלמה פרידלנדר, שופט

יעל רז לוי, שופטת

נתן זלוצובר, שופט אב"ד